

การวิจัยเชิงปฏิบัติการครั้งนี้ เป็นการพัฒนาระบบสุขภาพอาหารโดยกระบวนการมีส่วนร่วมในธุรกิจแพลงก์น้ำเงิน อำเภอนองเรือ จังหวัดขอนแก่น มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ประกอบการแพลงก์น้ำเงินและการปฏิบัติด้านสุขภาพอาหารที่ถูกต้อง มีระบบสุขภาพอาหารที่ได้มาตรฐานและเกิดการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วมจากกลุ่มผู้ประกอบการ องค์การบริหารส่วนตำบลศูนย์สุขภาพชุมชน และองค์กรประชาชน ทำการศึกษาเฉพาะกรณีโดยคัดเลือกกลุ่มธุรกิจแพลงก์น้ำเงิน กลุ่มแพลงก์น้ำเงินบ้านหนองเม็ก-หนองทุ่ม จำนวนทั้งหมด 9 ตำบล กลุ่มประชากรที่สมัครใจเข้าร่วมการพัฒนาจำนวน 45 คน ขั้นตอนการดำเนินงานประกอบด้วย การสำรวจสถานะสุขภาพอาหารบนแพลงก์น้ำเงิน การสนทนากลุ่ม การอบรมเชิงปฏิบัติการ จากนั้นนำเข้าสู่กระบวนการวางแผนแบบมีส่วนร่วม (A-I-C) เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาอย่างต่อเนื่องทุกขั้นตอน ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณและคุณภาพทั้งก่อนและหลังการพัฒนาระบบสุขภาพอาหาร

ผลการวิจัย พบว่า 1) ภายหลังการพัฒนาระบบสุขภาพอาหาร ผู้ประกอบการทุกคนมีความรู้ในระดับมาก โดยมีจำนวนเพิ่มขึ้นจากก่อนการพัฒนาร้อยละ 60.9 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความแตกต่างของคะแนนด้านความรู้ก่อนและหลังการพัฒนา พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ $P\text{-value} < 0.001$ 2) ด้านการปฏิบัติ ภายหลังการพัฒนาระบบสุขภาพอาหารผู้ประกอบการทุกคนมีคะแนนการปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านสุขภาพอาหารเป็นประจำเพิ่มขึ้นจากก่อนการพัฒนาเฉลี่ยร้อยละ 52.2 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความแตกต่างของคะแนนการปฏิบัติก่อนและหลังการพัฒนา พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ $P\text{-value} < 0.001$ 3) การตรวจประเมินมาตรฐานสุขภาพอาหาร พบว่า มีแพลงก์น้ำเงินที่ผ่านการประเมินและได้รับการรับรองมาตรฐานด้านสุขภาพอาหารจำนวนทั้งสิ้น 7 ตำบล จากจำนวนทั้งหมด 9 ตำบล คิดเป็นร้อยละ 77.8 มีจำนวนเพิ่มขึ้นจากก่อนการพัฒนาร้อยละ 55.6 4) ด้านการมีส่วนร่วม ภายหลังการพัฒนาระบบสุขภาพอาหาร กลุ่มผู้ประกอบการ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกง ศูนย์สุขภาพชุมชนบ้านหนองเม็ก และองค์กรประชาชนในพื้นที่ มีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบสุขภาพอาหารได้อย่างเหมาะสม มีจำนวนเพิ่มขึ้นจากก่อนการพัฒนาร้อยละ 62.3 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความแตกต่างของคะแนนการมีส่วนร่วมการพัฒนา พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ $P\text{-value} < 0.001$

การพัฒนาระบบสุขภาพอาหารในธุรกิจแพลงก์น้ำเงินโดยกระบวนการมีส่วนร่วมระหว่างกลุ่มผู้ประกอบการ องค์การบริหารส่วนตำบล ศูนย์สุขภาพชุมชน และองค์กรประชาชนในพื้นที่ ช่วยให้ผู้ประกอบการมีความรู้และการปฏิบัติที่ถูกต้อง สามารถจัดบริการด้านอาหารและดำเนินการพัฒนาระบบสุขภาพอาหารของแพลงก์น้ำเงินผ่านการตรวจประเมินและรับรองมาตรฐานสุขภาพอาหารจำนวนทั้งสิ้น 7 ตำบล จากจำนวนทั้งหมด 9 ตำบล

ABSTRACT

181894

This present action research was the development of food sanitation which using the process of participation from the Bamboo Rafting Business along Sern Stream in Nong Rua District Khon Kaen Province. The purpose of this research was to strengthen the knowledge of accurate food sanitation to the entrepreneurs in order to standardize the food sanitation system. Moreover, this research aimed to encourage the collaboration of development between entrepreneurs, Tambon Administrative Organization, Primary Care Unit, and People Organization. The research was conducted by using the case study which selected 9 rafts from the Bamboo Rafting Business along Sern Stream, and Ban Nong Mek-Nong Tum. In addition, there were 45 volunteers of People Organization to participate in this development. The procedures used in this research comprised the survey of sanitation's conditions of the Bamboo Rafting Business along Sern Stream, the group discussion, the practical training which finally led to Appreciation Influence Control (A-I-C) in order to give the opportunity to all participants continuously take part in the process of development. The data collected were separated into two sets, namely qualitative and quantitative data before and after the food sanitation development.

The result indicated that after the food sanitation development, the entrepreneurs were better educated at 60.9 %. The result of comparing the difference mean between pre and post development revealed that there was statistically significant differences ($P\text{-value} < 0.001$). Furthermore, the findings found that 2) the entrepreneurs always had the suitable practical scores following the regulations of food sanitation which increased to 52.2% after the development. The result of comparing the difference mean of the practical scores of pre and post development exposed that there were the statistically significant differences ($P\text{-value} < 0.001$). The evaluation of the food sanitation standard found that there were 7 Bamboo Rafting Business along Sern Stream were standardized at 77.8%, which increased to 55.6% after the development. Also, the result revealed that 4) after the food sanitation development, the entrepreneurs, the Tambon Administrative Organization in Ban Kōng, the Primary Care Unit in Ban Nong Mek and the People Organization appropriately took part in the development of food sanitation system which increased to 62.3 after the development. The result of comparing the difference mean of the participation scores found that there was the statistically significant differences ($P\text{-value} < 0.001$).

The development of food sanitation of Bamboo Rafting Business along Sern Stream by using the Participation Process between the entrepreneurs, the Tambon Administrative Organization, the Primary Care Unit, and the People Organization could encourage the entrepreneurs gain the knowledge and accurate operation and improve the behavior of service food management. Additionally, they could develop the food sanitation till their 7 rafts of their bamboo rafting business could overcome the evaluation and could be certified the standard of food sanitation.